

HET KEITJE

4 mei 2025

Uitgave van de St.Petrusparochie

www.st-petrusparochie.nl

www.katholiekzaanstreek.nl

e-mail: petrusvis@planet.nl

facebook: [St.Petrusparochie](https://www.facebook.com/St.Petrusparochie)

Op 4 mei staan we als Nederland stil bij de gevallen uit de Tweede Wereldoorlog en oorlogssituaties en vredesmissies nadien.

Omdat 4 mei dit jaar op zondag valt en het 80 jaar geleden is dat er in ons land een einde aan deze oorlog kwam is er 's morgens om 10 uur een gezamenlijke dienst van alle Krommeniese kerken. Deze viering vindt plaats in de Nicolaaskerk, omdat hier ook het Krommeniese Oorlogsmonument is aangebracht in de muur van deze kerk. Het monument even verder is het zogenaamde Verblifa monument dat de gevallen werknemers gedenkt en na de sluiting van het fabrieksterrein naar de Zuiderhoofdstraat is verplaatst.

Van harte welkom om deze bijzondere dagen met christenen van alle Krommeniese Kerken te gedenken en vieren.

Deze viering kan ook bekeken worden via www.kerkdienstgemist.nl, u zoekt dan bij Krommenie Nicolaaskerk.

Woensdagmorgen 7 mei is er om 9.15 uur een eucharistieviering in de ontmoetingsruimte en vervolgens om 10 uur koffiedrinken en in de kerk aan het Noordeinde.

Vrijdagmorgen voor Koningsdag zijn er ook dit jaar weer drie parochianen opgenomen in de Orde van Oranje Nassau vanwege hun verdiensten voor de samenleving.

Ben van der Maat, Henk Pirovano en Piet Neeft van harte gefeliciteerd.

Soms kom ik een tekst tegen waar ik door geraakt word.
 Ik leg ze apart voor een goed moment.
 Deze woorden van Godfried Bomans horen daar ook bij.
 Matthé Bruijns

EEN MINUUT STILTE

Een hele avond heb ik doorgebracht met het lezen van een boek, getiteld „De vrijheid sterft niet .”,

dat een paar honderd brieven van ter dood veroordeelden uit het Europees verzet bevat.

Wie twijfelt aan de menselijke waardigheid, zij dit boek ter lezing aanbevelen.

De schrijvers hadden telkens een paar uur, soms slechts enkele minuten te leven.

In die omstandigheden huichelt men niet.

Elke onwaarachtigheid is in het aangezicht van de dood zinloos

en slechts het diepste, het innigste van wat een mens kan denken en voelen, laat zich dan in woorden vangen.

Men wordt in deze brieven en korte zinnen, op beduimelde papiertjes geschreven, soms met een spijker in een muur gekrast,

geconfronteerd met de laatste kern van de mens, de pit van zijn wezen.

En deze blijkt telkens weer van een sublimiteit te zijn, die stil maakt.

En men beseft opeens: dit is de mens.

Dit is het, wat van hem overblijft, als het verstikkend omhulsel van burgerlijkheid en conventie van hem is afgerukt:

het vermogen zich voor een idee te offeren.

Die zuivere bloem plukt men op elke bladzijde.

Het boek is een groot boeket van zelfverloochening.

En wie op het eind die ruiker in handen houdt, kan niet anders denken dan:

ook ik ben een mens, ook ik bezit die mogelijkheid.

Het boek maakt blij en fier. In al zijn verschrikkelijkheid bewijst het, dat de mens in laatste instantie geest is.

Hoe diep is het christendom in de Europese mens gedrongen?

Deze vraag, vaak met zoveel scepsis opgeworpen, vindt hier een verrassend antwoord.

Let wel, dit waren gewone mensen: ambtenaren, winkeliers, boeren, arbeiders, een enkele intellectueel.

Geen hunner was in zijn leven een heilige.

Doch vrijwel zonder uitzondering klinkt in hun brieven het dringend vermaan: geen wraak.

„Wees zonder bitterheid," schrijft een jongen, die drie dagen gefolterd werd, „dit alles komt voort uit wanbegrip, waaraan wij mede schuldig zijn.

Hadden de mensen echt van elkaar gehouden, dan was dit niet gebeurd.

Denk dus niet, ik zal 't ze wel betaald zetten, want ze weten niet wat ze doen.

Bouw liever mee aan een nieuwe wereld, waarin de liefde heerst. Vaarwel, over een uur sterf ik."

Bijzonder treft de vaste, zekere, bijna opgewekte toon, waarmee deze veroordeelden, allen in de bloei van hun leven, afscheid nemen van het liefste, dat zij op aarde bezitten.

„Als u hier in de gang was, die langs onze cellen loopt," schrijft een jongen aan zijn moeder, „zou u denken, dat het een feest was.

Allen praten met luide stem en verheugen er zich op, dat ze elkaar morgenochtend in het Paradijs zullen terugzien."

Het staat er. Meer zeg ik er niet van.

De religie blijkt in het merendeel van deze brieven uit heel Europa bijeen gelezen, de bron te zijn,

waaruit de kracht geput wordt om met opgeheven hoofd, kalm, waardig, soms zelfs met blijdschap de kogel tegemoet te gaan.

„Wat hindert het," zo klinkt het grondakkoord van deze symfonie, „jullie leven wat Langer, ik nog drie kwartier.

Op de eeuwigheid maakt dit immers niets uit."

En een ander schrijft: „God wacht me op. Ik ben geheel voorbereid en vlieg regelrecht in Zijn armen."

„Niet huilen, moedertje," schrijft een dochter, „dadelijk zijn we weer bijeen."

Naast de godsdienst staat het besef, dat men „voor iets" sterft, dat reeds op aarde verwezenlijkt kan worden.

Het is hier dat de lezer een steeds groeiende schaamte in zich voelt.

„Och vader!" zo eindigt een zoon zijn laatste brief, „het is zo mooi om te sterven in de hoop op een betere toekomst voor de gehele mensheid."

„Ik beschouw mijn lichaam," schrijft een ander, „als het blad, dat van een boom valt om humus te vormen.

Wij zijn de nieuwe bodem voor de jeugd, waarin ik al mijn verwachtingen stel."

Een naamloze grift met een speld in de leren kaft van zijn bijbel:

„Ween niet, noem mij geen arme kerel. Ik sterf, omdat ik een idee gediend heb." „Z

eg aan mijn moeder," schrijft een Vlaams meisje, „dat ik gevallen ben, opdat de hemel boven België zuiverder zal worden,

opdat degenen, die na mij zullen komen, vrij kunnen leven, zoals ikzelf zo graag gewild heb.

Het is aan mensen zoals jullie, dat mijn dood wordt opgedragen, aan mensen die in staat zullen zijn om zich te vernieuwen."

De gedachte, die men overhoudt, als men het boek sluit, is deze: die mensen zijn wij.

Er is geen ontkomen aan: voor ons zijn zij gevallen.

En het is aan ons, hun dood de zin te geven, die zij ervan gehoopt hadden.

Niemand kan zich aan die conclusie onttrekken.

De gevallen eert men niet, door eenmaal in het jaar een minuut stilte te bewaren.
Men eert hen door te leven in de geest, waarvoor zij gestorven zijn.
Godfried Bomans

Etty Hillesum, geboren op 15 januari 1914 en vermoord in Auschwitz, Polen, ca. 30 november 1943.

Etty werd geboren in een Nederlands-Joodse familie en kreeg in 1981 bekendheid door de publicatie van een bloemlezing uit haar dagboek,

38 jaar nadat zij in Auschwitz werd vermoord.

In haar dagboek verwoordde ze haar persoonlijke, innerlijke ontwikkeling te midden van de verschrikkingen van de Holocaust.

Etty Hillesum, Uit: Het verstoorde leven, 131-132

Zondagochtendgebed: Het zijn bange tijden, mijn God.

Vannacht was het voor het eerst, dat ik met brandende ogen slapeloos in het donker lag en er vele beelden van menselijk lijden langs me trokken.

Ik zal je een ding beloven, God, een kleinigheidje maar: ik zal mijn zorgen voor de toekomst niet als evenzovele zware gewichten aan de dag van heden hangen.

Maar dat kost een zekere oefening. Iedere dag heeft nu aan zichzelf genoeg.

Ik zal je helpen God, dat je het niet in mij begeeft, maar ik kan van tevoren nergens voor instaan.

Maar dit ene wordt me steeds duidelijker: dat jij ons niet kunt helpen, maar dat wij jou moeten helpen en door dat laatste helpen we onszelf.

En dit is het enige, wat we in deze tijd kunnen redden en ook het enige, waar het op aankomt: een stukje van jou in onszelf, God.

En misschien kunnen we er ook aan meewerken jou op te graven in de geteisterde harten van anderen.

Ja, mijn God, aan de omstandigheden schijn jij niet te veel te kunnen doen.

Ze horen nu eenmaal bij het leven. Ik roep je er ook niet voor ter verantwoording.

Jij mag daar later ons ter verantwoording voor roepen.

En haast met iedere hartslag wordt het me duidelijker: dat je ons niet kunt helpen, maar dat wij jou moeten helpen

en dat we de woning in ons, waar jij huist, tot het laatste toe moeten verdedigen.

Uit: Het verstoorde leven pag 131-132).